

1. dā dā ki. ʔas nā klā. m̄pār zi. n dā. n xē. n xō
v̄arv̄e. ʔ
2. mānā m̄v̄t i. ʔ dā bly. m̄ gō. gō. ʔn // k̄nā
v̄r̄i. n̄t //
3. se. ʔ ḡawo. ʔax spin. ʔ: ʔ nī a. ʔ. dars a. ʔ m̄
m̄aji. n̄:
4. spv. ʔn i. ʔ s lastax
5. φ. ʔ dā. ʔ x̄. ʔ p̄ kre. ḡō. ʔ x̄ b̄. ʔ x̄. ʔ m̄alt b̄ru. ʔ t
6. dā ʔ x̄. ʔ w̄e. ʔ r̄k̄ar h̄e. ʔ ʔ n̄ spl̄i. ʔ st̄ar i. n̄ ʔ n̄
v̄i. n̄ ʔ // n̄ ʔ t̄y. m̄ar m̄ā. ʔ n̄ //
7. dā ʔ x̄. ʔ p̄r l̄ar k̄t̄ ʔ x̄. ʔ n̄ l̄i. ʔ r̄an ʔ f
8. i. n̄ dā fabri. ʔ k̄ i. ʔ n̄ i. ʔ k̄ t̄ ʔ x̄. ʔ n̄
9. k̄om hi. ʔ ju. ʔ r̄e. ʔ h̄ - k̄om - ʔ klā. ju. ʔ r̄e. ʔ k̄o
10. b̄v̄. ʔ s - ḡi. ʔ v̄ d̄. ʔ s̄ f̄i. ʔ r̄ p̄. ʔ n̄ ʔ n̄ | p̄. ʔ i. ʔ ʔ s̄
11. ḡe. ʔ v̄ d̄. ʔ s̄ t̄w̄. ʔ i. ʔ k̄i. ʔ l̄o. ʔ e k̄r̄i. ʔ n̄ | k̄r̄i. ʔ k̄o
12. ʔ x̄ h̄em̄ ʔ m̄e. ʔ v̄ a. ʔ v̄ n̄ dra. li. ʔ ʔ s̄ w̄ā. n̄
o. ʔ. ʔ t̄ x̄ adru. ʔ n̄
13. a dre. ʔ x̄ m̄a m̄e. ʔ n̄ k̄l̄i. ʔ p̄r
14. ʔ i. ʔ k̄ h̄e. ʔ m̄ ʔ x̄. ʔ n̄ k̄. ʔ ni. ḡax̄. ʔ n̄
15. ʔ a. ʔ st̄onv̄. ʔ v̄at w̄e. ʔ t̄ n̄ i. ʔ f̄e. ʔ l̄ n̄ o. ʔ m̄i. ʔ ʔ ḡarv̄. ʔ t̄
16. ʔ i. ʔ k̄ s̄e. ʔ bla. dā k̄ m̄e. ʔ j̄ael. ʔ n̄ ni m̄e. ʔ b̄aḡ. ʔ v̄. n̄
x̄e. ʔ n̄
17. dā d̄e. ʔ m̄ā k̄. ʔ i. ʔ k̄ ni ʔ x̄ d̄. ʔ n̄ x̄e. ʔ r̄e. ʔ s̄ ju. ʔ r̄e. ʔ n̄
18. w̄i h̄e. ʔ l̄ b̄a. ʔ x̄ d̄. ʔ v̄. n̄ - d̄i. ʔ st̄a ʔ v̄. ʔ k̄. ʔ m̄t
19. m̄ spin̄ n̄ hu. ʔ e - spin̄ n̄ o. ʔ n̄ e. ʔ n̄ - ʔ n̄ hal. ʔ f̄ m̄. ʔ n̄
20. ʔ n̄ kl̄ar. ʔ k̄ - ʔ v̄arv̄e. ʔ - ʔ n̄ wa. ʔ (omheind) - n̄
b̄i. ʔ m̄ k̄ t̄ (n̄ i. ʔ t̄ omheind) - n̄ p̄ d̄. ʔ st̄u. ʔ r̄e. ʔ l̄
ʔ n̄ h̄v̄. ʔ x̄ - n̄ v̄e. ʔ s̄ - n̄ p̄e. ʔ p̄ol
21. d̄i. ʔ ʔ h̄a. ʔ d̄e. d̄e. ʔ n̄ hi. ʔ ʔ l̄i. ʔ w̄e. ʔ r̄e. ʔ l̄t̄ f̄i. ʔ ḡ. ʔ n̄
22. h̄sal. ʔ e. ʔ p̄e. ʔ r̄e. ʔ l̄t̄. ʔ s̄as x̄e. ʔ v̄n̄
23. e. ʔ n̄ p̄l̄ā. ʔ n̄ t̄u. ʔ f̄e. ʔ l̄ s̄. ʔ w̄ ʔ x̄e. ʔ p̄ n̄ a. ʔ f̄ b̄r̄e. ʔ n̄
24. a. ʔ s̄ f̄ā. ʔ r̄e. ʔ l̄e. ʔ v̄n̄ i. ʔ s̄ x̄ō. ʔ b̄e. ʔ ʔ ḡō. ʔ w̄e. ʔ s̄ t̄ // n̄
b̄ē. ʔ t̄ //
25. ḡi. ʔ m̄a t̄w̄. ʔ i. ʔ b̄r̄i. ʔ s̄ t̄. ʔ i. ʔ n̄: - b̄r̄v̄d̄ar. dā
b̄r̄v̄t̄s̄
26. dā st̄a. ʔ m̄ b̄. ʔ s̄. ʔ l̄t̄ st̄u. ʔ b̄. ʔ n̄ o. ʔ m̄. ʔ i. ʔ ʔ
27. d̄i. ʔ ʔ v̄. ʔ n̄ t̄ l̄e. ʔ f̄t̄ l̄ak̄ n̄ o. ʔ ḡr̄o. ʔ t̄ n̄ hi. ʔ ʔ r̄e

28. l̄y. ʔ s̄ f̄e. ʔ r̄ i. ʔ x̄ i. ʔ n̄ d̄. ʔ n̄ h̄e. ʔ m̄ l̄ ni x̄ō. ʔ b̄e. ʔ v̄i
29. dā ʔ x̄o. ʔ r̄e. ʔ l̄ ju. ʔ r̄e. ʔ n̄ x̄ē. ʔ n̄ m̄e. ʔ t̄ o. ʔ m̄ ju. ʔ s̄ t̄ar n̄ v̄ dā
x̄i. ʔ ʔ ḡō. ʔ w̄e. ʔ s̄ t̄
30. i. ʔ h̄ā. ʔ n̄ t̄ o. ʔ x̄ ni k̄o. ʔ r̄e. ʔ m̄ o. ʔ v̄e. dā k̄ x̄i. ʔ i. ʔ t̄ s̄ē. ʔ n̄
31. dā l̄ ju. ʔ s̄ t̄ r̄ n̄ d̄ r̄ i. ʔ n̄ ʔ ʔ d̄. ʔ f̄e. ʔ t̄ n̄ ḡe. ʔ i. ʔ n̄ l̄ a. ʔ r̄ o. ʔ m̄ e. ʔ r̄ e. ʔ l̄
32. h̄a h̄a. ʔ ni x̄ō. ʔ w̄ar. ʔ ʔ ʔ x̄ō. ʔ n̄ k̄e. ʔ r̄ l̄ i. d̄urc̄ s̄ i. ʔ r̄ e. ʔ
33. s̄ t̄. ʔ i. ʔ k̄ t̄. ʔ i. ʔ s̄ n̄ o. ʔ s̄ t̄e. ʔ l̄ i. ʔ n̄ d̄i. ʔ b̄e. ʔ s̄ o. ʔ m̄
34. ni. ʔ - m̄e. ʔ ʔ h̄e. ʔ ḡō. ʔ l̄ s̄ w̄e. ʔ t̄ n̄ o. ʔ m̄. ʔ i. ʔ ʔ ḡō. ʔ s̄ p̄. ʔ i. ʔ t̄
35. h̄e. ʔ t̄ l̄ a. ʔ - ʔ k̄ h̄e. ʔ m̄ a. ʔ l̄ t̄ w̄. ʔ i. ʔ k̄ i. ʔ ʔ n̄ u. ʔ r̄ p̄ a.
ḡō. ʔ r̄ u. ʔ c̄. ʔ n̄
36. d̄i p̄. ʔ i. ʔ r̄ i. ʔ s̄ ni r̄ a. ʔ p̄ - dā x̄i. ʔ ʔ n̄ ḡō. ʔ x̄. ʔ w̄i. ʔ ʔ
h̄j̄e. ʔ n̄ i. ʔ n̄
37. ʔ x̄ o. ʔ x̄ e. ʔ n̄ o. ʔ w̄e. ʔ l̄ x̄ n̄ o. ʔ f̄e. ʔ l̄ t̄
38. ʔ x̄ o. ʔ h̄e. ʔ j̄ u. ʔ s̄ t̄ a. ʔ ḡe. ʔ l̄ d̄ e. ʔ l̄ ʔ n̄ o. ʔ n̄ ȳ p̄ d̄. ʔ t̄. ʔ r̄ e. ʔ n̄
39. a. ʔ x̄ a. ʔ l̄ t̄ f̄ o. ʔ s̄ l̄ e. ʔ t̄ v̄ o. ʔ ni w̄ a. ʔ t̄ b̄ r̄ e. ʔ n̄ ʔ
40. x̄ i. ʔ x̄ dā h̄ a. ʔ l̄ ʔ f̄ t̄ f̄ a. ʔ n̄ d̄ a. ʔ r̄ m̄ e. ʔ l̄ ʔ k̄. ʔ w̄ a. ʔ t̄
41. dā v̄ i. ʔ n̄ t̄ m̄ y. ʔ t̄ s̄ o. ʔ w̄ a. ʔ f̄ b̄. ʔ x̄. ʔ e. ʔ r̄ m̄ ʔ n̄
42. i. ʔ n̄ t̄ ʔ x̄ e. ʔ l̄ t̄ s̄ w̄ e. ʔ s̄ m̄ ʔ n̄ i. ʔ r̄ s̄ x̄ a. ʔ v̄ o. ʔ r̄ e. ʔ l̄ e. ʔ k̄
43. a. ʔ j̄ i. ʔ s̄ x̄ r̄ o. ʔ t̄ e. ʔ m̄ u. ʔ t̄ e. ʔ m̄ d̄ a. ʔ t̄ n̄ s̄ t̄ a. ʔ e. ʔ r̄ k̄ i. ʔ s̄
44. w̄ a. ʔ l̄ i. ʔ o. ʔ m̄ y. ʔ t̄ n̄ d̄ v̄. dā h̄ a. ʔ l̄ ʔ f̄ t̄ f̄ a. ʔ n̄ h̄ e. ʔ m̄ ʔ n̄
i. ʔ n̄ ḡ a. ʔ l̄ n̄ dā. ʔ n̄ d̄ a. ʔ r̄ h̄ a. ʔ l̄ ʔ f̄ t̄
45. h̄ e. ʔ l̄ i. ʔ p̄ t̄ a. ʔ b̄ e. ʔ t̄ i. ʔ x̄ u. ʔ t̄ e. ʔ p̄ h̄ e. ʔ f̄ n̄
46. ʔ x̄ o. ʔ m̄ a. ʔ l̄ t̄ s̄ o. ʔ i. ʔ s̄ u. ʔ t̄ e. ʔ v̄ e. ʔ t̄ a. ʔ x̄ o. ʔ v̄ a. ʔ r̄ e. ʔ ʔ ʔ
47. ʔ x̄ o. ʔ s̄ p̄ r̄ i. ʔ n̄ u. ʔ t̄ e. ʔ m̄ t̄ w̄ a. ʔ e. ʔ t̄ e. ʔ n̄ // w̄ i. ʔ l̄ o. ʔ m̄ o. ʔ
w̄ e. ʔ n̄ //
48. dā b̄ u. ʔ r̄ m̄ k̄ w̄ e. ʔ ʔ r̄ e. ʔ x̄ a. ʔ l̄ dā b̄ u. ʔ r̄ m̄ i. ʔ ʔ ʔ ʔ
49. d̄urc̄ j̄ u. ʔ s̄ t̄ a. ʔ v̄ e. ʔ i. ʔ s̄ t̄ a. ʔ r̄ e. ʔ i. ʔ s̄ t̄ u. ʔ r̄ e. ʔ
50. ʔ ʔ b̄ a. ʔ ḡ i. ʔ n̄ t̄ o. ʔ k̄ l̄ e. ʔ p̄ a. ʔ v̄ e. ʔ i. ʔ dā v̄ r̄ i. ʔ m̄ o. ʔ s̄ - dā
h̄ u. ʔ r̄ m̄ o. ʔ s̄ - t̄ l̄ v̄ f̄ - dā v̄ e. ʔ s̄ p̄ a. ʔ r̄ s̄
51. ʔ b̄ e. ʔ l̄ t̄ s̄ p̄ r̄ a. ʔ - v̄ e. ʔ s̄ o. ʔ k̄ l̄ e. ʔ d̄ a. ʔ r̄ - n̄. ʔ ḡ e. ʔ b̄ e. ʔ -
e. ʔ ʔ x̄ i. ʔ i. ʔ t̄ m̄ v̄. ʔ ʔ - b̄ r̄ a. ʔ n̄
52. dā f̄ r̄ a. ʔ i. ʔ m̄ o. ʔ s̄ h̄ i. ʔ r̄ e. ʔ h̄ v̄. ʔ r̄ l̄ u. ʔ t̄ n̄ a. ʔ f̄ d̄ u. ʔ r̄ e. ʔ n̄
53. ʔ x̄ o. ʔ n̄ v̄ u. ʔ d̄ a. ʔ r̄ h̄ i. ʔ t̄ n̄ x̄ e. ʔ s̄ j̄ u. ʔ r̄ e. ʔ l̄ v̄. ʔ t̄ n̄ o. ʔ
t̄ ʔ x̄ o. ʔ r̄ e. ʔ l̄ ḡō. ʔ n̄
54. ʔ i. ʔ k̄ h̄ e. ʔ m̄ ʔ n̄ a. ʔ f̄ x̄ a. ʔ v̄. ʔ n̄ v̄ a. ʔ x̄ u. ʔ r̄ c̄ l̄ u. ʔ t̄
l̄ a. ʔ s̄ t̄ w̄ v̄. ʔ n̄ t̄ o. ʔ ḡō. ʔ n̄
55. v̄ u. ʔ l̄ v̄ j̄ a. ʔ x̄ o. ʔ x̄ i. ʔ m̄ a. ʔ h̄ i. ʔ n̄ i. ʔ f̄ e. ʔ l̄

109. di de:z I I s fa: bi: r' an^h dwt xamvkt
 110. ðⁿ gætrdwt wa: f myr^o t ky^r na nu. an
 111. khetm hi: r gæs xæv. at mu. twa I s x I I ð^o
 gur sv: t
 112. da bra: v ar xz: r da^r n ox tæ di: z I s fe, z
 bswan
 113. ba l' an - ik bak - ga. bakt - ha. bak.
 bak^r n - wæln ba l' ð - ik bakts - ga. bakts -
 ha. bakts - wæls ba l' t^r n - wæln hē, m r
 gæba l' ð
 114. bi. r' sm - ik bi. r' sm - ga. bi. r' t - ha. bi. r' t -
 wæln bi. r' n - bi. r' wæln - ik bi. r' dr n -
 ik hē, m gæbo. w an - bo. r' w dæ x æ l' n v. k
 115. tæ x ð^o kla: n m æ tæ z ðⁿ fa: n of gur j
 116. gæ kint hi: r a: r' an kra: r' gon utæ p
 dæ mæt
 117. ad hē, r gæ x I. ta^r t^r n utæ p ma. xal dæ. f' ðⁿ
 118. t^r ma: sn za: da: t ha: gæla: r' ik ha. r
 119. d v. r wv. r' n va: f pra: x n
 120. ðⁿ dæ r di. r' n a. r' r' bu. r' m li: r' ð n ve. l
 i: r' l' s
 121. t wv. tæ r xal g v xvj æ n - t wv. tæ r xvj æ l
 122. æ t hu. r' s n ox ri: n - tæ s n ox mu. zu r' t
 af.
 123. majæn e. I s mu. r' æ xæ me r' ðⁿ do. r' æ van æ n
 a: r
 124. da, bju, m k, æ n xal d v: slæ x ki r' m wa: s' æ n
 125. da pa' stu. r' e x utæ jæ wæ: r n

126. ð. I I dwt ho. r' æ s I I x a. f' xæ bræ. nt
 127. t^r mæ l' k spē t or' æ t nu r' jæ va: n dæ k utæ j
 128. da hē, s tæ r lut jæ fæ dæ kro. r' æ s' n - dæ p r' æ s tæ r
 129. da bē, r æ s bi. r' g' æ n v æ t, n t x æ w I, x t
 130. da t w I. ð dæ æ t m k w v. m: bo. r' æ t n
 131. wa hē, m t r' m bla. t t^r n x w æ t x æ s l v. w æ n
 132. da sa: r' z I I s tæ fla: r
 133. da s n I. ð le. r' t. i r' k
 134. tæ s l æ t, y k l e. r' n da r' k æ. r' nu x æ r' i. r' n e. m
 || dæ. I w æ x æ. r' t ||
 135. ni: w p o: r' t w æ t n æ: r' ðⁿ h I. ð l' n i. f' stat
 136. d u. r' t n - i k d y r' t n t - ga. d u. r' e g æ t - ha. r
 d u. r' e g æ t - w æ l n d y r' t n t - g æ l n d u. r' e g æ t -
 x æ l n d y r' t n t - i k d e. r' g æ t - ga. d e. r' g æ t - ha. r
 d e. r' g æ t - w æ l n d e. r' s æ n æ t - g æ l n d e. r' j æ t -
 x æ l n d e. r' s æ n æ t - d e. r' k I. k d æ t n - d e. r' t æ n t
 m v. r - d e. r' s æ x æ t m v. r
 137. d u. r' æ p æ n - ðⁿ d u. r' æ p h l i. r' æ t - dæ d u. r' æ p f u' æ t -
 dæ s v l. d v. t r n
 138. dæ r' s n - ha. dæ r' s t - ha. dæ r' s t r' n - ha d hē, r
 x æ dæ r' s n
 139. ba: n: - i k ba. n - ga. bē. r' n t - ha. bē. r' n t -
 w æ l n ba: n: - g æ l n bē. r' n t - x æ l n ba: n: -
 bē. r' n t n - b v. r' n t n - i k hē, m g æ b v n d r' n:
 140. Lokale Landmaten: ðⁿ ru tæ j = 1/3 are - æ
 l i n d æ r = 400 ru tæ j - ðⁿ hal æ w l i n d æ r = 200 ru tæ j
 ðⁿ da r' x m v. r' l = 100 ru tæ j
 141. Lokale Waternamen: dæ ne. t - dæ wy, m p - dæ
 gu. r' æ l u. r' æ p - dæ l v: k - dæ v v: t

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is: hi,lsst

De inwoners heten: di,r.³ vā, hi,lsst

Zij hebben geen bijnaam

Aantal inwoners op 31 dec. 1947: 2388.

Naaltoestand. De voornaamste wijken zijn: tœ,r³p - bürgeñ₁ - de₁na'än - dā
ha. b. v. n

Er zijn geen lokale verschillen, uitgenomen voor Bruggeneinde, een gehucht van Hulshout dat aan Heist-op-den-Berg paalt en waar van het dialect meer Heisters georiënteerd is.

Er wordt geen Frans gesproken. De dokter spreekt A.B. met zijn kinderen.

Er is weinig landbouw maar veel arbeiders. Er zijn ±500 diamantslijpers. Andere fabrieken zijn er niet. Er zijn vrij wat seizoenarbeiders die naar Wallonië en Frankrijk gaan; men heet ze: dā w.v.l.s man: - Een deel van de diamantslijpers doen de oogst mee. Enkele arbeiders gaan naar de dōkken te Antwerpen (10 à 15 man) en naar dā fōsm (koolmijnen) (±10 man).

Zegslieden. 1. Dils, August; 49 j.; hier geb.; landbouwer; heeft altijd hier verbleven, maar is 15 maal als seizoenarbeider naar Frankrijk gegaan; V. en M. van hier; spreekt steeds dialect

2. Van Elst, Emiel; 55 j.; hier geb.; diamantslijper; heeft altijd hier verbleven; V. en M. van hier; spreekt slechts dialect.